

Aristotelica Britannica

Von Charles H. Lohr, S. J.

Für die Geschichte des lateinischen Aristotelismus sind die Handschriftensammlungen Großbritanniens von großer Bedeutung. Die wichtigsten Sammlungen sind selbstverständlich diejenigen in London, Cambridge und Oxford. Relevantes Material befindet sich aber auch in vielen kleineren Bibliotheken. Vor kurzem konnte ich bei einem Besuch auf den Britischen Inseln die Hss dieser Bibliotheken, welche die vor dem Jahre 1650 geschriebenen Aristotelesübersetzungen und -kommentare enthalten, einsehen. Ihre Beschreibungen lege ich hiermit vor. Wo Hss von Aristotelesübersetzungen in den Aristoteles latinus aufgenommen sind, habe ich mich auf eine nur sehr summarische Inhaltsangabe beschränkt¹. Die Renaissance-Übersetzungen sowie sämtliche Aristoteleskommentare² sind vollständig beschrieben. Wo mir Aristoteles nicht betreffende Inhalte einer Hs dennoch von Bedeutung für die Entwicklung des Aristotelismus zu sein schienen, habe ich eine vollständige Beschreibung der Hs gegeben³.

Zur Vorbereitung meiner Reise habe ich alle in Frage kommenden Bibliotheken um Auskunft gebeten, ob Aristotelica in ihren Beständen vorhanden seien. Folgende Bibliotheken haben diese Frage verneint: City Library, Chichester; Ushaw College, Durham; Library of the Earl of Tollemache, Helmingham Hall; Public Library, Ipswich; Town Hall Library, Leicester; Cathedral Library, Lichfield; Chetham's Library, Manchester; Society of Antiquaries Library (in County Record Office), Newcastle-upon-Tyne; City Library, Norwich; University Library, Nottingham; Oscott College Library (Sutton Coldfield); Public Library, Plymouth; Cathedral Library, Rochester; Redlynch House, Salisbury; City Library, Sheffield; School Library, Shrewsbury; College Library, Stonyhurst; Cathedral Library, Wells; Cathedral Library, Winchester; Library, Windsor Castle. Von einigen Bibliotheken habe ich keine Antwort bekommen: Library, Chatsworth; Museum Library, Taunton Castle; Library of St. Michael's College, Tenbury.

Herrn Canon J. G. B. Ashworth, Ripon, Herrn Daniel Huws, Aberystwyth, Herrn Professor Jan Pinborg, Köbenhavn, und vor allem Herrn Professor Niel Ker⁴ möchte ich für wertvolle Hinweise hinsichtlich verschiedener Handschriften danken.

---

¹ Vgl. Aristoteles latinus, Codices I–II–Supplementa (Rom 1939, Cambridge 1955, Bruges–Paris 1961) (abgekürzt: AL).

² Verwiesen wird auf C. H. Lohr, *Medieval Latin Aristotle Commentaries: Trad* Bd. 23 (1967) 313–413, Bd. 24 (1968) 149–245, Bd. 26 (1970) 135–216, Bd. 27 (1971) 251–351, Bd. 28 (1972) 281–381, Bd. 29 (1973) 93–197, Bd. 30 (1974) 119–144 (abgekürzt: Lohr).

³ Verwiesen wird auf L. Thorndike u. P. Kibre, *A Catalogue of Incipits of Mediaeval Scientific Writings in Latin* (London 1963) (abgekürzt: TK).

⁴ Verwiesen wird auf N. Ker, *Medieval Manuscripts in British Libraries II* (Oxford 1977) (abgekürzt: Ker II).

Aberdeen

University Library, 109 (A. D. 1467) 270 ff.

1 (f. 1^r-267^v) GILBERTUS DE BUSCODUCIS, *Copulata Physicae*.

Inc: Circa initium primi libri Physicorum Aristotelis quaeritur: Quid est philosophia speculative dicta? Dicendum quod est rerum divinarum humanarumque cognitio . . .

– (q. 2) Quaeritur: Utrum de rebus naturalibus sit scientia?

– (q. ult.) Quaeritur: Utrum ad unitatem motus requiritur unitas motoris?

Expl.: primus motor non est virtus. Et sic est finis etiam libri Physicorum per me Georgium de Moravia. Explicunt copulata Physicae finaliter completa per manus Georgii de Moravia alias Lychon lecta per venerabilem virum in artibus magistrum regentem necnon legentem in scholis facultatis artium magistrum Gilbertum de Buscoducis Lovanii in paedagogio lylii A. D. 1467 vicesimo sexto die mensis maii inter sextam et septimam horas . . .

2 (f. 268^r) Tabula.

3 (f. 268^v-269^r) Propositiones libri Physicorum, De caelo, De generatione, Meteororum, De anima.

University Library, 110 (XV) 238 ff.

1 (f. 1^r-25^v) ANON., *In De caelo et mundo*. *Inc*: Summa cognitionis naturae – Iste est secundus liber de prooemiis (?) totius philosophiae naturalis in quo priusquam Philosophus . . . / . . . nobis sit dictum hoc modo. Et sic est finis librorum De caelo et mundo. Sequitur figura speculativa per manus Georgii de Moravia scripta et depicta.

2 (f. 26^r) figura.

3 (f. 27^r-48^v) ANON., *In librum Meteororum*. *Inc*: De primis quidem igitur – Iste est liber Meteororum Aristotelis in quo determinatur de corpore mobili . . . / . . . circa unumquodque novus. Et in hoc finitur tertius Meteororum.

4 (f. 49^r-56^v) ANON., *In De sensu et sensato*. *Inc*: Quoniam autem de anima secundum se – Primus liber De sensu et sensato dividitur in prooemium et tractatum . . . / . . . intentionibus ipsorum. Et sic finitur liber De sensu et sensato per Georgium de Moravia.

5 (f. 57^r-58^v) ANON., *In De memoria et reminiscencia*. *Inc*: Iste est liber De memoria et reminiscencia in quo Philosophus determinatur de passionibus animae quae sunt . . . / . . . (mut.).

6 (f. 59^{r-v}) notae quaedam.

7 (f. 60^r-155^v) ANON., *In De caelo et mundo*. *Inc*: Circa initium primi libri De caelo et mundo quaeritur: Quantus est liber De caelo et mundo inter libros Aristotelis naturalis philosophiae? Dicendum quod est secundus . . .

– (q. 2) Quaeritur: Quis est titulus huius libri . . . / . . . sed non solis. Et in hoc finitur liber totalis De caelo et mundo.

8 (f. 156^r-217^v) ANON., *In librum Meteororum*. *Inc*: Circa initium primi libri Meteororum Aristotelis quaeritur: Quantus est liber Meteororum inter libros naturalis philosophiae? Dicendum est quod est quartus . . . – (q. 2) Quaeritur: Quis est titulus huius libri . . . / . . . solutio huius argumenti. Et sic est finis libri Meteororum.

9 (f. 218^r-223^v) ANON., *In De sensu et sensato*. *Inc*: Circa initium libri De sensu et sensato quaeritur: De quo determinatur in libro De sensu et sensato? Dicendum est quod de ipsa anima . . . – (q. 2) Quaeritur: Quare isti libri vocantur libri parvorum naturalium . . . / . . . esse contraria indicarum (?) rerum.

10 (f. 224^r-228^r) ANON., *In De memoria et reminiscencia*. *Inc*: Circa initium libri De memoria – Secundus liber parvorum naturalium qui est liber De memoria . . . – (q. 1) Quaeritur: Quae est ratio quare bene memorativi sunt . . . / . . . est una passio spiritualis.

11 (f. 228^v-235^v) ANON., *In De somno et vigilia. Inc.*: Circa initium libri De somno - Iste est liber De somno et vigilia qui dividitur in tres libros partiales ... / ... a corporibus caelestibus.

12 (f. 236^r-237^r) ANON., *In De longitudine et brevitate vitae. Inc.*: Circa initium libri De longitudine quaeritur: De quo determinatur in isto libro? Dicendum est quod de causis longitudinis ... / ... mors sequitur. Et sic est finis huius operis. Cf. Ker II 2 f.

University Library, 150 (A. D. 1619).

1. J. MOIR, *Annotationes in Aristotelis libros De caelo et De anima.*

University Library, 151 (A. D. 1619-1623).

1. ANON., *Annotationes in Aristotelis Praedicamenta, Analytica priora et posteriora* (A. D. 1622-1623).

2. W. MOIR, *Annotationes in Aristotelis libros Acroamaticos et De ortu et interitu* (A. D. 1619).

3. ANON., *Compendium logicae* (A. D. 1622-1623).

University Library, 223 (XV) 206 ff.

- 1 (f. 1^r-23^r) ANON., *In Porph. Inc.*: (mut.) Utrum tantum sint quinque praedicabilia ... / ... vero talia.

- 2 (f. 24^r-58^r) ANON., *In Praed. Inc.*: Aequivoca dicuntur - Iste est liber Praedicamentorum Aristotelis in quo determinatur ... / ... quam isti qui dicti sunt. Isti tamen sunt magis usitati. Et sic est finis libri Praedicamentorum Aristotelis.

- 3 (f. 59^r-80^v) ANON., *In Perih. Inc.*: Primum ergo oportet - Iste est liber Perihermenias Aristotelis in quo determinatur de ... / ... nisi unum tale contrariatur.

- 4 (f. 81^r-107^r) ANON., *In Priora. Inc.*: Primum oportet dicere - Iste est liber Priorum analyticorum Aristotelis in quo determinatur ... / ... et haec de secundo Priorum.

- 5 (f. 107^v-160^v) JOHANNES GUILLELMUS DE FORCEVILLE, *In Post. Inc.*: Omnis doctrina - Iste est liber Posteriorum Aristotelis in quo determinatur de syllogismo demonstrativo tamquam de subiecto ... / ... Et haec de secundo Posteriorum. Et haec de primo Posteriorum scripta sub honorabili viro artium magistro uituio (?) iustitiae regenti magistro Johanne Gilelmo Forciffille pictardo.

- 6 (f. 161^r-176^v) ANON., *In Top. Inc.*: Propositum quidem negotii - Iste est liber Topicorum Aristotelis in quo determinatur de argumentatione dialectica ... / ... rebus successivis. Et haec de quarto Topicorum.

- 7 (f. 177^r-202^r) ANON., *In Soph. Inc.*: De sophisticis autem - Iste est liber Elenchorum Aristotelis in quo determinatur de elencho sophistico ... / ... (illeg.).

University Library, 254 (XV) 125 ff.

- 1 (f. 1-124) ARISTOTELES, *Politica*, (tr. LEONARDUS BRUNI). *Inc.*: (praef.) Inter moralis disciplinae praecepta ... , - (text.) Quoniam videmus omnem civitatem ...

University Library, 261 (XV) 281 ff.

- 1 (f. 1^r-42^r) ANON., *In Porph. Inc.*: Circa initium libri Praedicabilium Porphyrii quaedam incipiunt copulata. Quaeritur primo: Quot sint habitus intellectuales? Respondetur quod sunt quinque scilicet sapientia ... / ... opposites sibi mutuo relative. - (text.) Cum sit necessarium - Quaeritur: Quomodo intitulari debet liber Praedicabilium Porphyrii? ... / ... quinque universalium ad invicem. Et in hoc finitus liber Praedicabilium Porphyrii.

2 (f. 43^r–102^r) ANON., *In Praed. Inc.*: Quaeritur: Utrum de decem praedica-
mentis sit scientia? Et respondetur quod sic . . . / . . . Et in hoc finitur liber Praedica-
mentorum.

3 (f. 103^r–144^r) ANON., *In Perih. Inc.*: Circa initium primi libri Perihermenias
Aristotelis quaeritur: Utrum de enuntiatione sit scientia? Et respondetur quod sic.
Quod probatur . . . / . . . proposito contrariari. Et in hoc finitur vetus ars.

4 (f. 146^r–190^r) ANON., *In Priora. Inc.*: Quaeritur primo: Utrum de syllogismo
simpliciter dicto sit scientia? Ad hoc respondetur quod sic. Quod patet . . . / . . .
(mut.).

5 (f. 191^r–220^v) ANON., *In Post. Inc.*: Quaeritur: Utrum de syllogismo demonstra-
tivo sit scientia tamquam de subiecto? Respondetur quod sic, quia . . . / . . . et media-
torum. Et in hoc finitur liber Posteriorum.

6 (f. 222^r–263^v) ANON., *In Top. Inc.*: Circa initium libri Topicorum Aristotelis
quaeritur primo: Utrum notitia tradita in libro Topicorum Aristotelis sit scientia?
Et si sit scientia, de quo est . . . / . . . sine addito dico. Et sic est finis.

7 (f. 264^r–281^r) ANON., *In Elench. Inc.*: Utrum notitia tradita in libro Elenchorum
Aristotelis sit scientia? . . . / . . . finitur secundus liber Elenchorum.

University Library, 263 (XV) II 160 ff.

1 (f. 1^r–160^r) ANON., *In Eth. Inc.*: Iste est liber Ethicorum Aristotelis qui princi-
pali divisione dividitur in decem libros partiales. In quorum primo determinatur
de ipsa felicitate in generali et maxime de felicitate activa . . . / . . . ad condendum (?)
leges etc. Explicit expositio libri Ethicorum Aristotelis novae translationis finita
Coloniae per manum Morris etc. Cf. *AL* no. 218.

Aberystwyth

National Library of Wales, 1609. D.iv (XV) 6 ff.

1. ANON., *In Post.* (II c. 8–9) fragm.

National Library of Wales, 2050.B (XV) 136 ff.

Fols. 68, 98–101, 113^v vacant.

1 (f. 1^r–4^v) ANON., *<De syllogismo (?)>. Inc.*: (mut.) . . . / . . . quae est posita per
adversarium.

2 (f. 5^r) ANON., *<De partibus orationis (?)>. Inc.*: (mut.) . . . / . . . pauciores sunt
partes orationis quam octo etc.

3 (f. 6^r–41^v) JOHANNES BURIDANUS, *Quaestiones <breves> super librum De anima.*
Inc.: Circa librum De anima quaeritur: Utrum anima sit subiectum proprium scientiae
istius libri . . . / . . . appetitus contrarius. Explicuit Disputata libri De anima col-
lecta per reverendum magistrum Buridan et pronunciata per magistrum regentem
Fragfordiae A. D. 1418 . . . Cf. Lohr XXVI 173 (A).

4 (f. 42^r–56^r) ANON., *In Physiognomia. Inc.*: Circa initium huius. Ex quo scientia
praesentis libri subordinatur philosophiae naturali quaestio. Primo videndum est:
Quid philosophia naturalis? Unde philosophia naturalis secundum Hugonem in
libro De Didascalicon est disciplina omnis rerum naturalium . . . , (comm.) Quoniam
autem – Iste liber qui intitulatur Physiognomia Aristotelis prima sui divisione divi-
ditur in octo capitula . . . / . . . reddit bonam memoriam et multas carnes.

5 (f. 56^v–59^v) ANON., *<Ars algoristica>. Inc.*: Ex quo ars algoristica est multum
necessaria . . . / . . . inferioris ordinis.

6 (f. 60^r–67^v) ANON., *<In De causis>. Inc.*: Omnis causa primaria – Omnis sub-
stantia cadens in quibusdam dispositionibus . . . / . . . ad laudem veritatis infallibilis
ad amorem.

7 (f. 69^r-79^r) (PETRUS GERTICZ DE DRESDEN, dub., *Parvulus philosophiae naturalis*). *Inc*: Natura est principium et causa movendi . . . / . . . nihil est simplicius etc. Cf. Lohr XXVIII 353 f.

8 (f. 80^r-97^v) ANON., *Problemata ab Aristotele et aliis*. *Inc*: Omnes homines naturaliter scire desiderant, ut scribit Aristoteles in primo philosophiae primae . . ., - Problema de capite: Quare caput hominis sit pilosum? . . . / . . . multa revelavit. Quae pro fine huius in saecula saeculorum sit benedicta. Cf. TK 986.

9 (f. 102^r-113^r) ANON., *Computus Norenburgensis*. *Inc*: Omnia cum inferiora motibus corporum superiorum gubernantur . . . / . . . et in hoc terminatur Computus Norenburgensis . . . Cf. TK 989.

10 (f. 114^r-124^v) ANON., *Liber de clave (?) intentionum*. *Inc*: Circa libellum De clave (?) intentionum quaeritur: Utrum intentio sit aliquid . . ., - Quatenus introitus logicae cuius est intentiones secundas formaliter considerare . . . / . . . meliorum dicta sufficiant.

11 (f. 125^{r-v}) ANON., *Inc*: Sciendum quod intentiones secundas quas logicus considerat . . .

12 (f. 126^r-135^v) THADAEUS DE FLORENTINIS, *In De complexionibus*. *Inc*: Melius est scire modicum de rebus necessariis . . ., - Complexionum varietas sequitur variationum . . . / . . . cuius complexionis sit qualibet hora. Cf. TK 864.

13 (f. 136^{r-v}) ANON., *Inc*: Lumina mane lavas surgens gelida manus unda . . . Cf. Walter, *Proverbia* 14095.

National Library of Wales, Peniarth 541 (XIII) f. 1.

f. 1, ARISTOTELES LATINUS, *De caelo et mundo* (tr. Gerardi) (fragm.).

Ampleforth Abbey (O. S. B.) (York)

Abbey Library 15 (XV).

pp. 183-204, 141-182, ARISTOTELES LATINUS, *Liber Ethicorum* (VI 8-VII 8, VII 14-X 1). Cf. Ker II 26.

Armagh

Public Library, sine sign. (XVII).

1. ANON., *In Ethicam*.

Bury St. Edmunds

Cathedral Library, J. 99 [E 416]: ed.

ff. integ. libri, ARISTOTELES LATINUS, *De sensu et sensato* (cum glossa marg., fragm.).

Canterbury

Cathedral Library, B.11 (XV) 153 ff.

1 (f. 1-153) AEGIDIUS ROMANUS, *De regimine principum*. Cf. Lohr XXIII 332-334.

Cathedral Library, D.5 (XIII) 158 ff.

1 (f. 3^r-11^r) ARISTOTELES LATINUS, *Isagoge*; 2 (f. 11^r-26^r) *Praedicamenta*; 3 (f. 26^v-35^r) *Peribermenias*; 4 (f. 35^r-43^r) *Liber sex principiorum*; 5 (f. 43^r-53^v) *Liber divisionum*; 6 (f. 54^r-85^r) *Topica Boethii*. Cf. AL no. 264.

Cathedral Library, X.1.10 (XIII).

ff. integ. libri, ARISTOTELES LATINUS, *De generatione et corruptione* (fragm.). Cf. Ker II 323-325.

Dublin

Trinity College Library, 272 (XIII).

1 (f. 1^r-72^r) ASPASIUUS, ANON., ET MICHAEL EPHESIUS, *In libros Moraliū* (fragm.: VII 8; VII 14-X 15). Cf. S. H. Thomson, *The Writings of Robert Grosseteste* (Cambridge 1940) 68-70; W. Stinissen, *Aristoteles over de vriendschap: Boeken VIII en IX* (Brussel 1963).

Trinity College Library, 351 (XV).

3 (f. 119^r-135^v) <GUALTERUS DE BURLEY>, *Expositio in IV libros Meteororum. Inc:* In isto libro qui liber Meteororum intitulatur Aristoteles dat ... / ... (incompl.). Cf. Lohr XXIV 182.

Trinity College Library, 372 (XV) 280 ff.

1 (f. 1^r-115^v) ANON., *In VIII libros Physicorum. Inc:* Iste est primus liber Physicorum Aristotelis cuius sunt octo libri principales. Primus est de principiis rerum naturalium, secundus est de causis ... / ... impartibilis omnino et nullam habens magnitudinem. Et sic est finis huius libri Physicorum.

2 (f. 115^v-155^v) ANON., *In III libros De anima. Inc:* Bonorum honorabilium - Aristoteles volens tradere scientiam de rebus animatis primo tractat scientiam de anima quae est communis ... / ... animal habet linguam per quam sonando significat suas affectiones alteri. Et haec dicta ad praesens sufficiunt de anima.

3 (f. 156^r-185^v) ANON., *In II libros De generatione et corruptione. Inc:* Iste est liber De generatione et corruptione in quo Philosophus determinat de corpore mobili ad formam et de eius passionibus. Et continet duos libros partiales. In primo determinat de passionibus corporis mobilis ... / ... contingit non esse, non possunt redire eadem numero. Et sic finitur secundus liber De generatione et corruptione.

4 (f. 186^r-194^v) ANON., *In librum De somno et vigilia. Inc:* De somno et vigilia - Iste est tertius liber parvorum naturalium intitulatus de somno et vigilia qui prima divisione sui dividitur in tres libros partiales. In primo determinat de somno, in secundo de somniis ... / ... quid est somnus, quid somnium et propter quam causam fiunt, et quid divinatio. Et sic finitur liber De somno et vigilia.

5 (f. 195^r-280^r) ANON., *In XII libros Metaphysicae. Inc:* Omnes homines - Secundum S. Thomam de Aquino librum Metaphysicae exponentem omnibus hominibus communiter et naturaliter desiderium inest ad sciendum ... / ... primum intelligibile et primum bonum quod supra dixit Deum qui est benedictus in saecula saeculorum. Amen. Explicit duodecimus liber Metaphysicae.

Trinity College Library, 376 (A. D. 1592) 188 ff.

1. LUDOVICUS DE TORRES, S. J., *Expositio in libros De anima.*

Trinity College Library, 379 (XVII).

1. JOHANNES ABARZOZA, S. J., *Disputationes in logicam Aristotelis.*

Trinity College Library, 405 (A. D. 1610).

1. ANON., *Disputationes in Physica.*

Trinity College Library, 406 (A. D. 1611).

1. ANON., *Disputationes in Physica*.

Trinity College Library, 418 (XVII).

1. CHRISTOPHORUS DE CABRERA, S. J., *Commentarii in VIII libros Physicorum*.

Trinity College Library, 419 (XVII).

1. JOHANNES BURLEIGH, *De methodo*.
2. ID., *De anima*.
3. ID., *Quaestiones physicae, metaphysicae et morales*.

Trinity College Library, 437 (XVII).

1. PETRUS PIPPARDUS, *Disputationes in libros De anima*.

Trinity College Library, 446 (XVII).

1. JOHANNES BURLEIGH, *Quaestiones et disputationes logicae*.

D u r h a m**Cathedral Library, A. II. 11 (XII) 4 ff.**

1. BOETHIUS, *In Categorias*. Cf. AL no. 1943.

Cathedral Library, A. IV. 8 (XIV).

f. 64-74, GUALTERUS DE BURLEY, *Expositio libri De anima. Inc.*: Sicut dicit Themistius primo huius quae sunt perfectiora . . . / . . . (expl. mut. in q. 6). Cf. Lohr XXIV 182.

Cathedral Library, B. I. 23 (XIV) 94 ff.

1 (f. 1r-94v) THOMAS AQUINAS, *Super librum Ethicorum. Inc.*: Omnis ars - Sicut dicit Philosophus in principio Metaphysicae . . . Cf. H. F. Dondaine et H. V. Shoener, *Codices manuscriptorum operum Thomae de Aquino I* (Roma 1967) 258 no. 692; Lohr XXIX 168.

Cathedral Library, B. III. 24 (XVI).

1 (f. 1r-105v) AEGIDIUS ROMANUS, *De regimine principum*. Cf. Lohr XXIII 332-334.

Cathedral Library, B. IV. 6 (XII).

4 (f. 144r-157r) PSEUDO-AUGUSTINUS, *Categoriae decem*. Cf. AL I 1-5 (Bruges-Paris 1961) 129-175; Lohr XXIII 371.

5 (f. 158r-177v) ALCUINUS, *Dialectica*. Cf. AL I 1-5 (Bruges-Paris 1961) lxxxiv-xcv, 189-192; Lohr XXIII 353; AL no. 2041.

Cathedral Library, B. IV. 31 (XV) 173 ff.

1 (f. 1r-173v) AEGIDIUS ROMANUS, *De regimine principum*. Cf. Lohr XXIII 332-334.

Cathedral Library, C. I. 16 (XIV) 252 ff.

1 (f. 2r-8v) ARISTOTELES LATINUS, *Isagoge*; 2 (f. 9r-20r) *Praedicamenta*; 3 (f. 20v-28v) *Peribermenas*; 4 (f. 29r-35v) *Liber VI principiorum*; 5 (f. 36r-45v) *Liber divisionum*; 6 (f. 46r-75v) *Topica Boethii*; 7 (f. 76r-97v) *Elenchi*; 8 (f. 98r-170v) *Topica*; 9 (f. 171r-217v) *Priora*; 10 (f. 218r-251v) *Posteriora*. Cf. *AL* no. 268.

Cathedral Library, C. I. 17 (A) (XV) 223 ff.

1 (f. 1r-223v) AVERROES, *In Physicam* (inc. mut.). Cf. *AL* no. 269.

Cathedral Library, C. I. 17 (B) XV 266 ff.

1 (f. 1r-147v) AVERROES, *In De caelo* (expl. mut.); 2 (f. 148r-225v) *In De anima* (inc. mut.); 3 (f. 226r-228r) *In De sensu*; 4 (f. 228r-229r) *In De memoria*; 5 (f. 229r-231v) *In De somno*; 6 (f. 232r-v) *In De longitudine*; 7 (f. 232v-233r) ANON., *De appetitu*; 8 (f. 233r-245r) AVERROES, *In De generatione*; 9 (f. 245r-250r) *In IV Meteororum*; 10 (f. 250r-254r) *De substantia orbis*. Cf. *AL* no. 270.

Cathedral Library, C. I. 18 (XIV) 204 ff.

1 (f. 1r-101r) AVERROES, *In De caelo*; 2 (f. 101r-200r) *In Metaphysicam*; 3 (f. 200r-203v) *In IV Meteororum*. Cf. *AL* no. 271.

Cathedral Library, C. III. 14 (XIII/XIV) 196 ff.

1 (f. 5r-100v) ARISTOTELES LATINUS, *Physica* (vet. tr.); 2 (f. 101r-124v) *De generatione* (expl. mut.); 3 (f. 125r-144r) *De anima* (nov. tr.); 4 (f. 145r-192r) *Meteora* (nov. tr.). Cf. *AL* no. 272.

Cathedral Library, C. III. 15 (XIV) 130 ff.

1 (f. 1r-11v) AVERROES, *In De generatione*.

2 f. 11v-18r) <ALFREDUS ANGLICUS, *In Meteora*>. Inc: Postquam praecessit rememoratio - Titulus talis: Liber Aristotelis philosophi ... Cf. Lohr XXIII 355.

3 (f. 20r-106v) AVERROES, *In De anima*; 4 (f. 106v-108r) *In De memoria*; 5 (f. 108r-v) *In De longitudine*; 6 (f. 109r-110v) *In De sensu*; 7 (f. 111v-114v) *In De somno*.

8 (f. 115r-116v) ALFREDUS <ANGLICUS>, *Tractatus super librum De vegetabilibus*. Inc: Vita in animalibus - Inferioris mundi corporum quattuor ... Cf. Lohr XXIII 356.

9 (f. 117r-121r) ARISTOTELES LATINUS, *De causis*; 10 (f. 121r-126v) <NICOLAUS AMBIANENSIS>, *De articulis fidei*; 11 (f. 127r-130v) AVERROES, *De substantia orbis*. Cf. *AL* no. 273.

Cathedral Library, C. III. 16 (XIV) 88 ff.

1 (f. 1r-67v) AVERROES, *In De anima*; 2 (f. 67v-77r) *In De generatione*; 3 (f. 77r-v) *In De longitudine*; 4 (f. 77v-81r) *De substantia orbis*; 5 (f. 81r-82v) *In De sensu*; 6 (f. 82v-83v) *In De memoria*; 7 (f. 83v-85r) *In De somno*; 8 (f. 85r-87v) *In IV Meteororum*. Cf. *AL* no. 274.

Cathedral Library, C. III. 17 (XIII) 387 ff.

1 (f. 1r-84v) ARISTOTELES LATINUS, *Metaphysica nova*; 2 (f. 85r-168v) *Physica*; 3 (f. 169r-237v) *De caelo*; 4 (f. 238r-262v) *De generatione*; 5 (f. 263r-303v) *Meteora*; 6 (f. 304r-313r) *De somno*; 7 (f. 313v-330v) *De plantis*; 8 (f. 331r-362v) *De anima*;

9 (f. 363^v–374^v) *De sensu*; 10 (f. 375^r–378^v) *De memoria*; 11 (f. 378^r–380^v) *De longitudine*; 12 (f. 381^r–387^r) *De differentia* (rec. anon.). Cf. *AL* no. 275.

Cathedral Library, C. IV. 16 (XIII) 304 ff.

1 (f. 1^r–16^v) ARISTOTELES LATINUS, *Elenchi*; 2 (f. 17^r–72^v) *Topica*; 3 (f. 74^r–131^r) *Priora*; 4 (f. 132^r–166^v) *Posteriora*; 5 (f. 168^r–304^r) AVERROES, *In Physicam*. Cf. *AL* no. 276.

Cathedral Library, C. IV. 17 (XIII/XIV) 240 ff.

1 (f. 3^r–34^r) ARISTOTELES LATINUS, *Elenchi*; 2 (f. 34^r–129^r) *Topica*; 3 (f. 129^v–198^v) *Priora*; 4 (f. 199^r–239^r) *Posteriora*. Cf. *AL* no. 277.

Cathedral Library, C. IV. 18 (XIII) 246 ff.

1 (f. 3^r–74^v) ARISTOTELES LATINUS, *Physica*; 2 (f. 75^r–134^v) *De caelo*; 3 (f. 135^r–152^v) *De generatione*; 4 (f. 153^r–182^v) *Meteora*; 5 (f. 183^r–207^v) *De anima*; 6 (f. 207^v–210^v) *De memoria*; 7 (f. 211^r–216^r) *De differentia* (rec. anon.); 8 (f. 216^v–228^v) *De plantis*; 9 (f. 229^r–238^v) *De sensu*; 10 (f. 239^r–246^v) *De somno* (expl. mut.). Cf. *AL* no. 278.

Cathedral Library, C. IV. 19 (XIII) 200 ff.

1 (f. 1^r–29^v) ARISTOTELES LATINUS, *Elenchi*; 2 (f. 30^r–108^v) *Topica*; 3 (f. 109^r–162^v) *Priora*; 4 (f. 163^r–200^v) *Posteriora*. Cf. *AL* no. 279.

Cathedral Library, C. IV. 20 (XIV) 258 ff.

1 (f. 1^r–196^v) JOHANNES DE TYTNSALE, *Quaestiones XII librorum Metaphysicae*. *Inc*: Sicut dicit Philosophus in quarto Metaphysicae et versus finem . . . Cf. Lohr XXVII 289.

2 (f. 196^v–254^v) JOHANNES DE TYTNSALE, *Quaestiones IV librorum Ethicorum*. *Inc*: Omnis ars – Cuius ratio est: Duo sunt principia . . . Cf. Lohr XXVII 289.

3 (f. 255^v–258^r) tabula.

Cathedral Library, C. IV. 22 (XV) 226 ff.

1 (f. 3^r–40^r) NICOLAUS BONETUS, *Metaphysica*. *Inc*: Omnes homines immo . . . Cf. Lohr XXVIII 285 f.

2 (f. 41^r–138^v) RICHARDUS DE LAVENHAM, *Speculum naturale* (sine prol.). *Inc*: Cum omnis scientia causas suas . . . Cf. Lohr XXVIII 394.

3 (f. 141^r–170^v) ALBERTUS MAGNUS, *De natura loci*; 4 (f. 171^r–192^v) *id.*, *De motibus animalium*; 5 (f. 193^r–210^r) *id.*, *De spiritu et respiratione*.

6 (f. 210^r–226^v) ANON., *De primo principio et eius proprietatibus*. *Inc*: Primum et secundum necesse est esse omnino . . . / . . . (expl. mut.) Cf. TK 1118.

Cathedral Library, C. IV. 23 (XV).

f. 4^r–23^v + 35^r–66^v, GUALTERUS DE BURLEY, *Tractatus de generatione et corruptione*. *Inc*: De generatione – In prooemio huius libri proponit Philosophus . . . / . . . idem in numero. Explicit tractatus de generatione et corruptione secundum magistrum Walterum de Burley. Cf. Lohr XXIV 181 f.

f. 166^r–176^r, ANON., *In II librum Physicorum*. *Inc*: Eorum autem quae sunt – Iste secundus liber Physicorum Aristotelis in quo determinat de causis corporum

naturalium . . . / . . . sunt quaedam partes ut materia. Et fit finis huius secundi libri Physicorum.

Cathedral Library, Inc. 7 (XV) (1) ed. et (2) cod. (A. D. 1482).

2 (f. 2^r-74^v) THOMAS AQUINAS, *Super librum Ethicorum*. Cf. Ker II 507.

University Library, Cosin V. II. 12 (XV).

9. ARISTOTELES LATINUS, *Physiognomia*. 10. *Liber de pomo et morte Aristotelis*.

E d i n b u r g h

University Library, 106 (XIII/XIV) 148 ff.

10 (f. 139^r-146) AEGIDIUS ROMANUS, *De regimine principum* (tabula) Cf. Lohr XXIII 332-334.

University Library, 118 (XV) 107 ff.

1 (f. 1-107) PAULUS VENETUS, *Super librum Posteriorum*. Inc: Omnis doctrina - Iste est liber Posteriorum Aristotelis in quo determinatur de syllogismo demonstrativo . . . Cf. Lohr XXVIII 316.

University Library, 124 (A. D. 1452).

f. 57^r-190^r, ANTONIUS ANDREAE, *Quaestiones super libros Metaphysicae*. Inc: Gyrum caeli circuiui sola. Eccl. 24. Et eum (sic) communiter sequentium . . . - (q. 1) Utrum ista propositio sit vera: Omnes homines . . . - (q. 2) Utrum inter omnes sensus . . . / . . . a saeculo usque in saeculum. Amen. Explicit Metaphysica fratris Johannis Duns de Scotia nominatus doctor subtilis excerpta per fratrem Antonium Andrae de provincia Aragoniae custodia hydlandensi completa per me Marquardum Roden de Almania nunc Parisiis A. D. 1452 in octava sancti Michaelis Archangeli etc. Cf. Lohr XXIII 364 f.

University Library, 135 (XV) 158 ff.

fols. 88, 110-115, 119-121, 132-158 vacant.

1 (f. 3^r-87^v, 122^r-131^v) GUALTERUS DE BURLEY, *Expositio super Artem veterem* (*Porph.*, *Praed.*, *VI Pr.* [A], *Perih.* [A]). Inc: Quia de dictis . . . / . . . (expl. mut.). Cf. Lohr XXIV 147-176.

2 (f. 89^r-95^v) (GUALTERUS DE BURLEY), *Tractatus de universalibus*. Inc: Circa universalia praedicta dubitationes sunt non paucae. Prima est: Utrum universalia existant in rerum natura . . . Cf. J. A. Weisheipl, 'Repertorium Mertonense', *Mediaeval Studies* 31 (1969) 174-224 spec. 197.

3 (f. 96^r-98^v, 116^r-118^v) ANON., *Quaestiones super librum Porphyrii*. Inc: Quoniam in hoc libro Porphyrii determinatur de universali primo quaeritur quaedam in communi. Prima quaestio est: Utrum universale est ens? Et arguitur quod primo sic. Quia illud . . . - (q. 2) Consequenter quaeritur: Utrum de universali possit esse scientia?

4 (f. 99^r-109^r) PAULUS VENETUS, *Quaestio de universalibus*. Inc: Quaeritur reverendissimo sacrae theologiae egregio professore Paulo de Venetiis O. E. S. A. ista quaestio: Utrum in latitudine entium significanda sint universalia . . . Cf. Lohr XXVIII 316.

University Library, 205 (XV) 200 ff.

1 (f. 1^r-4^v) ANON., *In Porph. Inc.*: Cum sit necessarium – Iste est liber Praedicabilium Porphyrii qui dividitur in tres tractatus in quorum primo . . . / . . . finaliter Porphyrius epilogat ut patet in textu.

2 (f. 5^r-11^v) ANON., *In Praed. Inc.*: Aequivoca dicuntur – Iste est liber Praedicamentorum Aristotelis in tres tractatus. In primo determinat de antepraedicamentis . . . / . . . consueverunt dici pene omnes emendati sunt etc.

3 (f. 12^r-17^r) ANON., *In Perib. Inc.*: Primum oportet constituere – Iste est liber Periarminiorum in quo agitur principaliter de enuntiatione et dividitur in duos libros partiales . . . / . . . de contrariis rebus enuntiatis. Explicit secundus liber Periarminias 13 die mensis martii A. D. 1477 etc.

4 (f. 17^v-29^v) ANON., *In Priora. Inc.*: Primum oportet dicere – Iste est liber Priorum analyticorum Aristotelis in quo determinat de syllogismo simpliciter dicto et continet duos libros partiales . . . / . . . et in hoc finitur Priorum secundus etc.

5 (f. 30^r-40^v) ANON., *In Post. Inc.*: Omnis doctrina – Iste est primus liber Posteriorum Aristotelis in quo determinat de syllogismo demonstrativo et dividitur in duos libros partiales . . . / . . . (mut.).

6 (f. 41^r-48^v) ANON., *In Top. Inc.*: Propositum quidem negotii – Iste est liber Topicorum Aristotelis, cuius subiectum est argumentatio dialectica . . . / . . . addito dico. Et in hoc finitur secundus Topicorum.

7 (f. 49^r-58^v) ANON., *In Soph. Inc.*: De elenchis – Iste est liber Elenchorum Aristotelis in quo Philosophus determinat de paralogramis . . . / . . . et de dictis multas grates. Et in hoc finitur secundus Elenchorum.

8 (f. 59^r-85^r) PETRUS DE MERA, *Quaestiones super librum Porphyrii. Inc.*: Circa initium totius logicae Aristotelis quaeritur. Circa initium totius logicae pro noticia dicendorum . . . - (q. 1) Quaeritur: Quomodo dividitur ars . . . / . . . pro praesenti dicta sufficient. Explicit liber Praedicabilium Porphyrii lectus a egregio viro et scientifico artium magistro et magistro Petro de Mera scriptus necnon completus per me Mactimum Makculloch Lovanii.

9 (f. 85^v-87^v) Quaeritur: Utrum ens sit univocum . . .

10 (f. 88^r-120^r) PETRUS DE MERA et ANDREAS DE ALCHMARIA, *Quaestiones super librum Praedicamentorum. Inc.*: Circa initium libri Praedicamentorum Aristotelis movetur quaestio talis. Circa initium libri Praedicamentorum Aristotelis quaeritur: Utrum de decem praedicamentis sit scientia? Dicendum quod sic . . . / . . . Et in hoc finitur liber Praedicamentorum. Incipit liber Perihermenias. Explicit liber Praedicamentorum Aristotelis lecti a venerabilibus viris artium magistris, liber scilicet Praedicamentorum usque praedicamentum quando a magistro Petro de Mera, cetera vero praedicamenta cum postpraedicamentis e ceteris libris a magistro Andrea de Alchmaria scripta . . . in Lovanio . . .

11 (f. 121^r-136^v) PETRUS DE MERA et ANDREAS DE ALCHMARIA, *Quaestiones in librum Perihermenias. Inc.*: Circa initium libri Perihermeniarum Aristotelis movetur primo quaestio talis: Utrum de enuntiatione sit scientia? Et respondetur breviter quod sic . . . / . . . ideo non dicuntur. Explicit vetus ars . . . lecta ab egregiis et scientificis viris artium magistris magistro scilicet Petro de Mera et magistro Andrea de Alchmaria . . .

12 (f. 137^r-161^v) (ANDREAS DE ALCHMARIA (?)), *Quaestiones super librum Priorum. Inc.*: Circa initium novae logicae movetur primo quaestio talis: Utrum nova logica sit scientia? Et respondetur breviter quod sic . . . / . . . quod declarat in textu.

13 (f. 162^r-181^r) ANDREAS DE ALCHMARIA, *Quaestiones super librum Posteriorum. Inc.*: Circa initium libri Posteriorum movetur primo quaestio talis: Utrum notitia tradita in libro Posteriorum sit scientia? Et respondetur breviter quod sic . . . / . . . potest haberi notitia principiorum. Deo laus. Explicit secundus liber Posteriorum Aristotelis

scriptus Lovanii. lectus a venerabili viro artium magistro magistro Andrea de Alchmaria...

14 (f. 182^r-187^r) <THEODORICUS MESSAYCH?>, *Quaestiones super librum Topicorum. Inc:* Circa initium VIII librorum Topicorum Aristotelis: Utrum notitia VIII librorum Topicorum Aristotelis sit scientia? Dicendum breviter quod sic... / ... (mut.).

15 (f. 189^r-200^r) <THEODORICUS MESSAYCH?>, *Quaestiones super librum Elenchorum. Inc:* Circa initium librorum Elenchorum movetur quaestio. Quaeritur primo: Utrum notitia in libro elenchorum tradita sit specialis scientia ab aliis scientiis? Et si sic utrum... / ... Et in hoc finitur secundus Elenchorum. Explicunt logicalia Aristotelis scripta Lovanii lecta partim a venerabili viro artium magistro magistro Petro de Mera, partim a venerabili viro et egregio clero artium magistro magistro Andrea de Alchmaria, et partim a doctissimo viro artium magistro magistro Theodorico Messaych lectoribus logicorum anno incarnationis Domini 1477 in famoso paedagogio Porti per M. Cf. Lohr XXIII 358; XXVIII 364; XIX 155.

E t o n

College Library, 35 (XIV) 178 ff.

4 (f. 167^r-187^r) THOMAS AQUINAS, *In De causis. Inc:* Sicut Philosophus dicit in decimo Ethicorum... Cf. H. F. Dondaine et H. V. Shoener, *Codices manuscripti operum Thomae de Aquino I* (Roma 1967) 293 no. 806; Lohr XXIX 165.

College Library, 77 (XIII) 92 ff.

f. 2^r-3^v, 90^r-91^v, ARISTOTELES LATINUS, *Metaphysica vetus* (duo fragmenta). Cf. AL no. 280; Ker II 693.

College Library, 120 (XIV) 356 ff.

1 (f. 1^r-3^r) AUGUSTINUS, *Dialectica*. Cf. D. B. Jackson et J. Pinborg, *Augustine: De dialectica* (Dordrecht 1975); Lohr XXIII 371.

2 (f. 3^r-7^r) PSEUDO-AUGUSTINUS, *Categoriae decem*. Cf. AL I 1-5 (Bruges-Paris 1961) 129-175; Lohr XXIII 371; AL no. 2042.

College Library, 122 (XIII) 223 ff.

1 (f. 1^r-223^v) EUSTRATIUS ET ALII, *In librum Ethicorum*. Cf. S. H. Thomson, *The Writings of Robert Grosseteste* (Cambridge 1940) 68-70; AL no. 281; H. P. F. Mercken, *Aristoteles over de menselijke Volkomenheid: Boeken I en II...* (Brussel 1964); W. Stinissen, *Aristoteles over de vriendschap: Boeken VIII en IX* (Brussel 1963); H. P. F. Mercken, *The Greek Commentaries on the Nicomachean Ethics of Aristotle in the Latin translation of Robert Grosseteste I* (Leiden 1973).

College Library, 129 (XIII/XIV) 217 ff.

1 (f. 1^r-66^v) ARISTOTELES LATINUS, *Liber Ethicorum*; 2 (f. 67^r-153^v) *Politica*; 3 (f. 153^v-155^v) *De bona fortuna*; 4 (f. 156^r-157^v) BOETHIUS, *De ebdomadibus*; 5 (f. 158^r-194^v) ARISTOTELES LATINUS, *Rhetorica*; 6 (f. 194^v-206^v) *Poetica*. Cf. AL no. 282.

E x e t e r

Cathedral Library, D. & C. 3544 (XVII) 120 pp.

1. RICHARD GOVE, *Tyrocinium Logico-Aristotelicum, sive Introductio ad Organon Aristotelis*.

Glasgow

University Library, Hunter 23 (S. 2, 13) (XIII/XIV) 68 ff.

1 (f. 1^r-7^v) <JOHANNES DACUS dub.>, *Philosophia communis. Inc: Humana natura multipliciter est ancilla ... / ... Explicit scientia modi divisionis omnium scientiarum a magistro Johanne Daco Parisius edita.* Cf. A. Otto, *Johannis Daci opera* I (København 1955) 3-44; Lohr XXVI 186 f.

2 (f. 9^r-34^r) ANON., *Notabilia Porph., Praed., Perih., VI Pr., Top. Boethii, Div. Boethii, Top., Elench., Post., Prior., De an., Metaph., Meteor., SVig., GCorr., (f. 24^{r-v} Notabilia sexti libri Decretalium, alia manu), Eth., (f. 29^v-34^r Notabilia supra librum Boethii De consolatione) Metaph.*

University Library, Hunter 131 (T, 6, 13) (A. D. 1491) 206 ff.

3 (f. 145^r-157^v) LEONARDUS BRUNI, *Isagogicon. Inc: Sicut vivendi Galeotte ...* Cf. Lohr XXVII 317 f.

University Library, Hunter 245 (U, 4, 3) (A. D. 1440) 120 ff.

1. ARISTOTELES, *Politica* (tr. LEONARDUS BRUNI). *Inc: (praef.) Inter moralis disciplinae praecepta ... - (text.) Quoniam videmus ...*

2. ARISTOTELES, *Ethica* (tr. LEONARDUS BRUNI). *Inc: (text.) Omnis ars omnisque ...*

University Library, Hunter 292 (U, 6, 10) (XII/XIII) 47 ff.

1 (f. 1^r-28^r) ARISTOTELES LATINUS, *Priora*; 2 (f. 29^r-47^r) *Posteriora*. Cf. *AL* no. 283.

Hereford

Cathedral Library, O. VIII. 6 (XII) 6 ff.

BOETHIUS, *In Categorias* (excerpta). Cf. *AL* no. 1947.

Cathedral Library, P. 3. vi (XV) 241 ff.

1 (f. 1^r-54^v) ANON., *De arte rhetorica. Inc: Repellit namque multos ab indagine veritas ... - (De differentia rhetoricae et dialecticae) Quia ergo Philosophus in principio huius dicat ... - (De definitione rhetoricae) Finito prooemio ... / ... secundum opinionem Aegidii dixi tractando. Audistis artem traditam participando. Habete artem traditam. Iudicate secundum eam. Explicit medulla sententiae tertii libri Rhetoricae.*

2 (f. 54^v-56^v) tabula.

Cathedral Library, P. 5. vii (XIV) 129 ff.

1 (f. 1-129) AEGIDIUS ROMANUS, *De regimine principum*. Cf. Lohr XXIII 332-334.

Holkham Hall

Library of the Earl of Leicester, 379 (XV) ff. n. num.

3. ARISTOTELES, *Oeconomica* (tr. LEONARDUS BRUNI). *Inc: (prooem.) Pretiosa sunt interdum ... - (text.) Res familiaris ...*

Library of the Earl of Leicester, 411 (XII) 167 ff. (nunc: BM Add. 47679).

1 (f. 1^v-22^v) PSEUDO-AUGUSTINUS, *Categoriae decem*. Cf. *AL* I 1-5 (Bruges-Paris 1961) 129-175; Lohr XXIII 371; *AL* no. 2043.

Library of the Earl of Leicester, 444 (XV) 237 ff.

1 (f. 1^r-120^v) ARISTOTELES, *Ethica* (tr. J. ARGYROPYLUS). *Inc.*: (*prooem.*) Johannes Argyropylos Byzantinus . . . , - (*text.*) Omnis ars omnisque . . .

2 (f. 121^r-231^r) ARISTOTELES, *Politica* (tr. LEONARDUS BRUNI). *Inc.*: (*praef.*) Inter moralis disciplinae . . . , - (*text.*) Quoniam videmus . . .

3 (f. 231^r-237^v) ARISTOTELES, *Oeconomica* (tr. LEONARDUS BRUNI). *Inc.*: (*prooem.*) Pretiosa sunt interdum . . . , - (*text.*) Res familiaris . . .

Library of the Earl of Leicester, 445 (XVII) ff. n. num.

1. ANON., *Analysis librorum Politicorum* (I-VIII). *Inc.*: Cap. 1. Partes capituli, quis finis politicae . . . / . . . decorum et sic Lydia.

Library of the Earl of Leicester, 446 (XIV) 66 ff.

1 (f. 1-66) ARISTOTELES LATINUS, *Ethica*. Cf. *AL* no. 284.

Library of the Earl of Leicester, 447 (XVII) ff. n. num.

1. ANON., *In I-IV Ethicorum*. *Inc.*: Triplex est philosophia, una quae versatur circa rem . . .

2. ANON., *Alcuni brevi annotazioni fatti nei bibli morali d'Aristotele a Nicomaco*.

3. ANON., *Ex libro VI Ethicorum*.

Leeds

Yorkshire Archaeological Society, sine sign. (XV) 21 ff. integ. libri.

1 (f. 1-2) ARISTOTELES LATINUS, *De anima* (fragm., cum comm. in marg.); 2 (f. 3-8) ARISTOTELES LATINUS, *Physica* III (fragm., cum comm., *inc.*: Quoniam autem natura - Huius libri capitulum primum ostendit necessitatem determinandi de motu . . .); 3 (f. 9-12) ARISTOTELES LATINUS, *De memoria et reminscientia*; 4 (f. 12-17) ARISTOTELES LATINUS, *De motu animalium* (cum comm., *inc.*: Intentio Philosophi in isto libello est tractare de causa motus animalium, scilicet ex quibus principium fiat . . .); 5 (f. 18-21) ARISTOTELES LATINUS, *De generatione et corruptione* II (fragm.).

Lincoln

Chapter Library, 180 (C. 2. 10) (XIV/XV) 136 ff.

f. 71^r-88^v, (GUILLELMUS DE OCKHAM dub.), *Difficilia naturalis scientiae* (*Summulae in libros Physicorum*). *Inc.*: Studiosissime saepiusque rogatus . . . / . . . Explicit famosissimus tractatus . . . venerabilis fratris Willelmi Okam . . . Cf. Lohr XXIV 206 f.

Chapter Library, MS. frag. 47 (XIII).

ARISTOTELES LATINUS, *De caelo* veteris translationis II. 4. Cf. *AL* no. 1949.

Chapter Library, MS. frag. 48.

ARISTOTELES LATINUS, *Priora* I 45. Cf. *AL* no. 1950.

Liverpool

Cathedral Library, 28 (olim Phillipps 4773) (XV).

ff. integ. libri (XIII), THOMAS AQUINAS, *In De causis* (prop. 8). *Inc:* Omnis intelligentia scit quod est etc. – Posita notificatione intelligentiae quantum ad eius substantiam . . . Cf. Lohr XXIX 165.

Merseyside County Museum (nunc: Univ. Libr.), Mayer coll. 12047 (XV).

1. CAIETANUS DE THIENIS, *Recollectae super VIII libros Physicorum*. Cf. Lohr XXIII 390 f.

University Library, F. 4. 6. (A. D. 1463) 89 ff.

1 (f. 1–89) MARSILIUS DE INGHEN, *Abbreviata libri Physicorum*. *Inc:* Divina favente misericordia . . . Cf. Lohr XXVII 328 f.

Maidstone

Kent County Archives Office PRC 49/9 (XIII).

ff. integ. libri, ARISTOTELES LATINUS, *De anima* III (fragm.).

Malvern

Library of C. W. Dyson Perrins, 64 (A. D. 1451) 205 ff.

1 (f. 1–198) ARISTOTELES, *Politica* (tr. LEONARDUS BRUNI). *Inc:* (text.) Quoniam videmus . . .

2 (f. 199–205) ARISTOTELES, *Oeconomica* (tr. LEONARDUS BRUNI). *Inc:* (prooem.) Pretiosa sunt interdum . . . – (text.) Res familiaris . . . Liber A. D. 1958 emptori ignoto venditus.

Manchester

John Rylands Library, 141 (R.-S. 3139) (A. D. 1303) 175 ff.

1 (f. 1–175) AEGIDIUS ROMANUS, *De regimine principum*. Cf. Lohr XXIII 332–334.

John Rylands Library, 150 (R.-S. 1816) (XIV) 219 ff.

1 (f. 1–219) <PHILIPPUS DE VITRIACO dub.>, *Compendium philosophiae*. *Inc:* Cum omne desiderii compos . . . Cf. Lohr XXVIII 381 f.

Ripon

Minster Library, MS fragm. 14 (XV) 2 ff.

ff. integ. libri, GUALTERUS DE BURLEY, *In librum Physicorum* (?).

Minster Library, MS fragm. 33 (A. D. 1590) 22 ff.

1. ANON., *In Posteriora*.

2. ANON., *In Ethicam*.

Minster Library, MS fragm. 37 (XIII) 2 ff.

ff. integ. libri, ARISTOTELES LATINUS, *Physica* (?). Cf. *AL* no. 2006.

Minster Library, MS fragm. 39 (XIII/XIV).

ff. integ. libri, ANON., *In Aristotelem*.

Minster Library, MS fragm. 54 (XIII/XIV) 2 ff.

ff. integ. libri, ARISTOTELES LATINUS, *Posteriora* (?). Cf. *AL* no. 2007.

Minster Library, MS fragm. 55 (XIII) 2 ff.

ff. integ. libri, ARISTOTELES LATINUS, *Logica quaedam*. Cf. *AL* no. 2008.

S t. A n d r e w s

University Library, (olim T 3, 12) (XIV) 148 pp.

1 (p. 1–148) ARISTOTELES LATINUS, *Politica* (tr. Guillelmi). Cf. *AL* no. 381.

S a l i s b u r y

Cathedral Library, 111 (XIII) 229 ff.

1 (f. 1^r–155^v) ARISTOTELES LATINUS, *De animalibus* (tr. Scoti, inc. mut.); 2 (f. 156^r–169^v) *Metaphysica vetus*; 3 (f. 170^r–219^v) *Metaphysica nova*; 4 (f. 220^r–229^v) *Metaphysica mediae translationis* (XIII–XIV). Cf. *AL* no. 382.

Cathedral Library, 170 (XIV) 312 ff.

2 (f. 196^r–311^r) <PHILIPPUS DE VITRIACO dub.>, *Compendium philosophiae. Inc: Cum omne desiderii compos . . .* Cf. Lohr XXVIII 381 f.

W o r c e s t e r

Cathedral Library, F. 4 (XIII) I + 235 ff.

1 (f. IV–67^r) AVERROES, *In Metaphysicam*; 2 (f. 170^r–233^v) ARISTOTELES LATINUS, *Metaphysica* (nov. tr.). Cf. *AL* no. 383.

Cathedral Library, F. 6 (XIV) 165 ff.

1 (f. 1–165) JOHANNES DE DUMBLETON, *Summa logicae et philosophiae naturalis. Inc: Plurimorum scribentium . . . / . . . respicit et a longe*. Cf. Lohr XXVI 188 f.

Cathedral Library, F. 18 (XIV) 159 ff.

1 (f. 3^r–156^v) AVERROES, *In Metaphysicam*. Cf. *AL* no. 384.

Cathedral Library, F. 23 (XIV) 126 ff.

Fols. 1–2, 87–90 vacant.

1 (f. 3^r–7^r) ANON., *In De anima* (?). *Inc: mut., expl. mut.*

2 (f. 9^r–17^v) ALBERTUS MAGNUS, *De natura locorum*; 3 (f. 17^v–34^r) *id.*, *De proprietatibus elementorum*.

4 (f. 35^r–46^v) ANON., *Tabula alphabetica. Inc: Abstiniens. In Topicis Aristotelis. Quod abstiniens est qui patitur et non deducitur . . . / . . . (expl. mut. in P)*. Cf. MSS Bruges BV 517 (XIV) f. 144^v–160^v; Wien NB 2506 (XIV) f. 257^r–296^v.

5 (f. 47^r–79^r) ALBERTUS MAGNUS, *De praedicabilibus*; 6 (f. 79^v–86^v) *id.*, *De praedicamentis* (incompl.). Cf. Lohr XXIII 339 f.

7 (f. 91^r–126^v) JOHANNES DUMBLETON, *Summa logicae et philosophiae naturalis* (I–III c. 8). *Inc: Plurimorum scribentium . . .* Cf. Lohr XXVI 188 f.

Cathedral Library, F. 42 (XIII/XIV) 296 ff.

1 (f. 1^r-168^r) ALBERTUS MAGNUS, *Liber Physicorum. Inc: Intentio nostra* . . . Cf. Lohr XXIII 341.

2 (f. 169^r-208^r) ARISTOTELES LATINUS, *Physica* (inc. mut. in I); 3 (f. 209^r-217^r) *De generatione*; 4 (f. 218^r-221^v) *De somno*; 5 (f. 221^v-224^r) *De sensu* (expl. mut.); 6 (f. 225^r-296^v) AVERROES, *In Metaphysicam*. Cf. AL no. 385.

Cathedral Library, F. 63 (XIV) I + 107 ff.

1 (f. 1^r-47^r) ARISTOTELES LATINUS, *Liber Ethicorum*; 2 (f. 47^r-106^v) *Metaphysicae novae translationis libri XIV*. Cf. AL no. 386.

Cathedral Library, F. 66 (XIV) 224 ff.

1 (f. 2^r-10^r) PORPHYRIUS, *Isagoge*; 2 (f. 10^v-24^r) ARISTOTELES LATINUS, *Praedica-menta*; 3 (f. 24^r-32^r) *Periermenias*; 4 (f. 32^v-39^v) *Liber sex principiorum*; 5 (f. 39^v-47^v) *Liber divisionum*; 6 (f. 48^r-75^v) *Topica Boethii*; 7 (f. 76^r-132^v) *Topica*; 8 (f. 133^r-150^v) *Elenchi*; 9 (f. 151^r-198^v) *Priora*; 10 (f. 199^r-224^v) *Posteriora* (incompl.). Cf. AL no. 387.

Cathedral Library, F. 72 (XIV/XV) 105 ff.

1 (f. 1^r-104^v) ANON., *Tabula super philosophiam Aristotelis. Inc: Abstractum est in genere et est hoc aliquid. Concretum vero non . . . / . . . (verecundia) non aliquo supposito dicitur (?)*. Explicit tabula bona et fructuosa et compendiosa super veterem logicam et novam et etiam super Physicam Aristotelis et librum De generatione et corruptione et De caelo et mundo et Meteororum et De anima et omnibus aliis libris naturalibus et De causis, Vegetabilibus et plantis et etiam super Metaphysicam Aristotelis et super librum Ethicorum, ita quod omnia bona, quae determinantur in istis libris, hic comprehenduntur bene et compendiose et hic secundum ordinem alphabeti. Deo gratias.

Cathedral Library, F. 86 (XIV) IV + 371 ff.

1 (f. iii-iv) 'Tabula super IV libros Meteororum secundum doctorem subtilem Scotum.' Cf. § 11 infra.

2 (f. 1^r-8^v) GUALTERUS DE BURLEY, *De potentiis animae. Inc: Ut dicit Aristoteles . . .* Cf. M. J. Kitchel, 'The *De potentiis animae* of Walter Burley': *Mediaeval Studies* 33 (1971) 85-113; J. A. Weisheipl, 'Repertorium Mertonense', *ibid.* 31 (1969) 174-224 spec. 201 f.

3 (f. 8^v-10^r) ID., *De quinque sensibus. Inc: Notandum quod . . .* Cf. H. Shapiro et F. Scott, *Walter Burley: De sensibus* (München 1966); Weisheipl, *op. cit.* spec. 193.

4 (f. 10^r-43^v) JOHANNES SCHARPE, *Quaestio de anima. Inc: Utrum anima intellectiva sit quodammodo omnia . . .* Cf. Lohr XXVII 279 f.

5 (f. 44^r-142^r) ID., *Quaestiones super libros Physicorum. Inc: Quaestio circa primum librum Physicorum est haec: Utrum tantum tria . . .* Cf. Lohr XXVII 279.

6 (f. 142^r-143^v) GUALTERUS DE BURLEY, *De duobus principiis. Inc: Notandum quod cum sint duo principia . . .* Cf. H. Shapiro, 'More on the "Exaggeration" of Burley's Realism': *Manuscripta* 6 (1962) 94-98 spec. 96-98; Weisheipl, *op. cit.* spec. 193 f.

7 (f. 143^v-146^r) ID., *De relativis. Inc: Circa relativa est sciendum . . .* Cf. Weisheipl, *op. cit.* spec. 192.

8 (f. 146^r-153^r) JOHANNES SCHARPE, *De passionibus entis. Inc: Utrum veritas cum entitate . . .* Cf. Lohr XXVII 279.

9 (f. 153^r-156^r) ANON., *Tractatus de iride. Inc:* Propter mirari coeperunt philosophari, sed cum inter omnia visibilia iris est res mirabilis . . . / . . . quae maiori parte accidit sic dispositio. Et ita de aliis etc. Cf. MS Oxford Magdalen College 21 (XV) f. 108^v-116^r.

10 (f. 156^{r-v}) <GUALTERUS DE BURLEY>, *De finito et infinito. Inc:* Circa finitum et infinitum est sciendum . . . Cf. Weisheipl, *op. cit.* spec. 193.

11 (f. 157^r-220^v) <PSEUDO->JOHANNES DUNS SCOTUS, *Quaestiones super libros Meteororum. Inc:* Circa primum Meteororum quaeritur: Utrum de impressionibus meteororum sit scientia tamquam de subiectis . . . / . . . (*expl.* III) ex praecedentibus etc. Explicunt quaestiones super III libros Meteororum secundum Scotum doctorem subtilem. *Inc:* (IV): Utrum putrefactio sit possibilis . . ., - (*q.* 2) Utrum digestio sit perfectio . . ., - (*q.* 3) Utrum tantum sint tres species digestionis . . ., - (*q.* 4) Utrum digestio sanguinis . . ., - (*q.* 5) Utrum . . . <illeg.> . . . et pati digestionis . . ., - (*q.* 6) Utrum elixata sint sicciora quam assata . . ., - (*q.* 7) Utrum siccata sint elixata et assata . . . Cf. *Opera Scoti* IV (Vivès ed.; Paris 1891) 3-263; Lohr XXXVI 195.

12 (f. 221^r-285^r) JOHANNES DEDECUS, *Quaestiones in Ethica. Inc:* Utrum ad felicitatem . . . Cf. Lohr XXVI 187.

13 (f. 286^r-371^r) ANTONIUS ANDRAEAE, *Quaestiones super libros Metaphysicae. Inc:* Gyrum caeli circuiui sola, Eccl. 24. Secundum doctrinam Aristotelis . . ., - (*q.* 1) Utrum ens simpliciter <sumptum> quod est commune Deo et creaturis sit scientiae metaphysicae primum subiectum . . ., - (*q.* 2) Utrum omnes homines natura scire desiderant . . ., - (*q.* 3) Utrum inter omnes sensus . . . Cf. Lohr XXIII 364 f.

Cathedral Library, F. 96 (XIV) 152 ff.

1 (f. 1^v-151^v) AVERROES, *In Physicam.* Cf. *AL* no. 388.

Cathedral Library, F. 118 (XV).

f. 152^v-159^r, JOHANNES DUMBLETON, *Summa logicae et philosophiae naturalis* (compendium de actione elementorum abstractum a quarta parte). Cf. Lohr XXVI 188 f.

Cathedral Library, F. 119 (XIV) 176 ff.

1 (f. 1^r-72^v) ARISTOTELES LATINUS, *Topica*; 2 (f. 73^r-92^v) *Elenchi* (incompl.); 3 (f. 93^r-138^v) *Priora*; 4 (f. 139^r-174^r) *Posteriora*.

5 (f. 174^v-175) <JOHANNES DE SACRO BOSCO>, *Tractatus de sphaera.* Cf. *AL* no. 389.

Cathedral Library, F. 124 (XIV).

f. 184^r-195^v, AEGIDIUS ROMANUS, *Sententia super libros De anima. Inc:* Ex Romanorum spectabili . . . Cf. Lohr XXIII 331 f.

Cathedral Library, F. 138 (XIV) ff. n. num.

1. THOMAS AQUINAS, *Sententia libri Ethicorum. Inc:* Sicut dicit Philosophus in principio Metaphysicae . . . / . . . terminatio summae totius libri Ethicorum (deest V c. 17-VII c. 4). Cf. Lohr XXIX 168.

Cathedral Library, F. 165 (XIV) II + 143 ff.

1 (f. 1^r-14^v) PORPHYRUS, *Isagoge*; 2 (15^r-45^v) ARISTOTELES LATINUS, *Praedica-menta*; 3 (f. 46^r-64^v) *Periermenias*; 4 (f. 65^r-79^v) *Liber sex principiorum*; 5 (f. 80^r-96^v) *Liber Divisionum*; 6 (f. 97^r-141^r) *Topica Boethii*. Cf. *AL* no. 390.

Cathedral Library, F. 169 (XIV) I + 156 ff.

1 (f. 1^r-52^r) ARISTOTELES LATINUS, *Metaphysicae novae translationis libri XIV* (deest IV c. 17-XI c. 6); 2 (f. 53^r-58^r) *De causis*; 3 (f. 60^r-154^v) *Liber Ethicorum*. Cf. *AL* no. 391.

Cathedral Library, Q. 13 (XIV) 200 ff.

perg., f. 135^v-137^v, 164vb-165^r vacant.

1 (f. 1^r) ANON., *Inc*: Contra tertium ex dicto ... (fragm. 3 lin.).

2 (f. 1va-^{vb}) ANON., *Inc*: Quaestio est: Utrum materia prima sit eadem materia in omnibus generabilibus et corruptibilibus vel plures? Arguitur quod sit una ... / ... distinguendum.

3 (f. 2ra-4vb) ANON., *Quaestiones super I librum Physicorum* (fragm.). *Inc*: Quaestio: Utrum de rebus naturalibus possit esse scientia? Quod non videtur, quia scientia debet esse de abstractis, eo quod scientia solum est de his quae sunt in intellectu ..., - (q. 2) Quaeritur ex his deinde: Utrum de rosa possit esse scientia, ipsa non existente actu ..., - (q. 3) Quaestio: Utrum scientia quae est de rebus naturalibus sit una ..., - (q. 4) Quaeritur: De quo sit ut de subiecto, utrum de corpore mobili ... / ... minus universalem.

4 (f. 5ra-24vb) (ROGERUS BACON), *Summa grammaticae. Inc*: Oratio grammatica aut fit mediante verbo primae personae ... / ... et stabit pro die dominica. Explicit Oratio grammatica. Amen dicant omnia. Cf. R. Steele, ed. *Opera hactenus inedita Rogeri Baconi XV* (Oxford 1940) 1-190.

5 (f. 24vb-53vb) ANON., GUILLELMUS DE SCARDEBURH, et JOHANNES DE BERWYK, *Sophismata*: (f. 24vb-26ra) Tantum unum est. Respondendum ad hoc sophisma distinguendo ... / ... et non in alio; (f. 26ra-27ra) Omne verum et Deum esse differunt. Quod prima sit vera ... / ... conclusio vera; (f. 27ra-27rb) Quaeritur: Utrum hoc verbum differt habeat naturam confundendi ... / ... ab tertio etc.; (f. 27rb-29ra) Quaeritur: Utrum totum copulatum potest distribui ... / ... ad omnia argumenta; (f. 29ra-30rb) Omne bonum vel non bonum est eligendum ... / ... pro bono comparato. Explicit etc.; (f. 30va-31ra) Tantum verum opponitur falso ... / ... tantum homo movetur. Quare etc.; (f. 31ra-31va) Quaeritur: Utrum ista ,Tantum hoc verum etc.' sit singulare istius ,Tantum verum etc.' ... / ... alterius; (f. 31va-32ra) Utrum oppositio contrahatur per extrema ... / ... ergo est una; (f. 32ra-32va) De suppositione termini cui additur exclusiva ... / ... tamen est affirmatio etc.; (f. 32va-33vb) Cuiuslibet hominis asinus currit ... / ... omitto ad praesens etc.; (f. 34ra-35vb) Socrates desinit esse albus hominum ... / ... quae quaesita erant contra istum sophisma; (f. 36ra-37ra) Quod incipit esse, desinit non esse ... / ... verum esset; (f. 37ra-38va) *tit. in marg. supra*: Sophisma Willelmi de Scardeburh, *inc*: Amatus sum vel fui ... / ... et tunc coditur (?) esse; (f. 38va-40ra) Solus binarii pars est unitas ... / ... tamen potest fieri; (f. 40rb-42ra) Nullus homo legit Parisius nisi ipse ... / ... et sic patet differentia. Explicit. Amen; (f. 42ra-44va) Aliqua in quantum conveniunt differunt ... / ... ex libro Praedicamentorum dictum. Berwyk; (f. 44vb-48ra) Omnis propositio vel eius contradictoria est vera etc. ... / ... omnis propositio est vera. Berwyk; (f. 48ra-50ra) Omnis homo est etc. ... / ... contra hoc sophisma; (f. 50ra-51vb) Quotiescumque fuisti Parisius, totiens fuisti homo ... / ... Parisius. Et sic finitur sophisma istud; (f. 51vb-53vb) Omne grammaticum de necessitate est homo ... / ... ideo videtur esse incongrua.

6 (f. 53vb-58ra) ANON., *Compendium Metaphysicae Aristotelis. Inc*: Quia secundum Gundissalinum philosophia habetur ex cognitione ... / ... est prius sua parte.

7 (f. 58ra-59vb) GUILLELMUS DE SYREWODE, *Suppositiones. Inc*: Quattuor sunt proprietates termini communis quas ad praesens intendimus diversificare ... / ... cum verbo vel cum alio. Amen. Explicunt Suppositiones magistri W. de Syre-

wode. Cf. M. Grabmann, „Die Introductiones in logicam des Wilhelm von Shyreswood“: Sb. Akad. München (1937) Heft 10, S. 74–85.

8 (f. 59vb–62va) ANON., *Quaestiones super tractatum Guillelmi de Syrewode De suppositionibus*. Inc: Quaeritur: Utrum significatio sit proprietas termini? Quod non videtur ... / ... secundum quod est determinatio animalis. Explicit explicat.

9 (f. 62va–66vb) ANON. et JOHANNES DE BERWYK, *Sophismata*: (f. 62va–63ra) Inc: Nullo currente, crescunt tibi cornua fronte. Probatio et improbatio ... / ... ibi quae est hic; (f. 63ra–64ra) Album fuit disputaturum. Circa idem sophisma ... / ... circa hoc sophisma. Berwyk; (f. 64va–65vb) Omnis numerus praeter binarium excedit unita etc. ... / ... Explicit; (f. 65vb–66vb) Nihil est verum nisi in hoc instanti ... / ... necessaria et non aliter. Explicit explicat.

10 (f. 67ra–74ra) ANON., *Circa primum Physicorum* (fragm.). Inc: Quaeritur: Utrum universale sit nobis magis notum quam singulare? Et quod sic videtur. Confusa sunt nobis magis nota. Sed universalia ... , – (q. 2) Quaeritur: Utrum magis universale sit nobis magis notum quam minus universale? ... / ... et pro alio non.

11 (f. 74ra–76ra) ANON., *Sophisma*. Inc: Omnis homo de necessitate est animal. Circa hoc sophisma primo ... / ... temporis et sic patet ad illud.

12 (f. 76ra–76va) ANON., Inc: Secundum quosdam stellae ordinant omnia quae sunt ab humana operatione ut mores et virtutes ... / ... sed tantum propter hominem totius philosophiae inventio.

13 (f. 76vb–78vb) ANON., *Notabilia extracta a libro Boethii De consolatione philosophiae*. Inc: Omne quod est in creaturis aut est materia aut forma aut ex his compositum. Omnis creatura e contrario est quoddam ens in potentia ... / ... (V) fatigatione laudetur Deus trinus et unus qui est benedictus in saecula. Amen.

14 (f. 79ra–116ra) RICHARDUS DE CLIVE, *Quaestiones libri [I–VIII] Physicorum*. Inc: (q. 1) Circa primum librum Physicorum quaeritur: Utrum de naturalibus possit esse scientia? Et quod non probatio, quia de his quae aliter possunt se habere non est scientia secundum Aristotem in primo Posteriorum ... , – (q. 2) Utrum de naturalibus possit esse scientia una ... , – (q. ult. VIII q. 32) Quaestio de motu projectionis quomodo fit ... / ... ab uno primo proieciente. Expliciunt Quaestiones libri Physicorum notatae a J(ohanne) de Aston post magistrum Richardum de Clive. Cf. Lohr XXVIII 392.

15 (f. 116ra–155rb) RICHARDUS DE CLIVE, *Quaestiones metaphysicae [I–VIII]*. Inc: (q. 1) Quaestiones metaphysicae secundum eundem incipiunt. Quaeritur: Utrum ens sit hic subiectum vel Deus secundum quod volunt aliqui? Et quod non. Sic de ente tamquam de subiecto ... , – (q. 2) Utrum ista scientia sit una ... , – (q. ult. VIII q. 1) Circa octavum quaeratur primo: Utrum homo et animal significant formam tantum per se existentem sicut posuit Plato ... / ... (mut.) nisi naturam et formam. Cf. Lohr XXVIII 391.

16 (f. 156ra–163ra) ANON., *Super librum Ethicorum*. Inc: Sapientis est ordinare. Cuius ratio est quia solius rationis est cognoscere ordinem, licet enim ... , – (q. 1) Utrum de rebus humanis possit esse scientia? Vel: Utrum de summo bono ... , – (q. 2) Utrum haec scientia sit de summo bono humano ... , – (q. ult.) Utrum virtus intellectualis distinguatur a morali ... / ... sed tamquam aliquid dirigens ipsam.

17 (f. 163ra) ANON., Inc: Antonius dicit quod nomen generis est nomen totius ... / ... primo modo dividi per se.

18 (f. 163rb–164va) ANON., Inc: Quaeritur: Utrum sit aliquis modus significandi ... / ... ab homine.

19 (f. 165va–191va) ANON., *Super Priorum*. Inc: Sicut dicit Boethius in libro suo De divisionibus nihil prohibet idem multipliciter componi aut dividi. Hoc enim patet tam in rebus quae sunt in anima ... , – (q. 1) Utrum syllogismus simpliciter sit genus ad demonstrativum et dialecticum ... , – (q. 2) Utrum conclusio sit de essentia syllogismi ... , – (q. ult.) In quo sensu intelligat Aristoteles huiusmodi pro-

positiones . . . / . . . unde sensus compositus multipliciter est distinguendus. Cf. inc. Roberti de Kilwardby, *Super Elenchos* (Lohr XXIX 113).

20 (f. 191vb-197vb) JOHANNES DACUS, *Divisio scientiae (incompl.)*. Inc: Humana natura multipliciter est ancilla . . .

21 (f. 198ra-199rb) <PSEUDO->BOETHIUS, *De unitate*. Inc: Unitas est qua unaquaeque res una est . . . / . . . res una est et est id quod est. Explicit Boethius De unitate. Cf. PL LXIII 1075-1078; P. Correns, Die dem Boethius fälschlich zugeschriebene Abhandlung des Dominicus Gundisalvi De unitate (Beiträge z. Gesch. d. Philos. des Mittelalters 1, 1; Münster 1891).

22 (f. 199rb-199vb) ANON., Inc: Quaeritur: Utrum pars secundum materiam et pars secundum speciem distinguantur . . .

23 (f. 200ra-^{rb}) JOHANNES DACUS, *Divisio scientiae* (continuatio). Expl: de his specialiter exequetur. Explicit scientia modi divisionis cuiuslibet scientiae a magistro Johanne Daco Parisius edita. Cf. A. Otto, ed., *Johannis Daci opera I 1* (København 1955) xxxix (ms.), 3-44 (text.); Lohr XXVI 186 f.

24 (f. 200rb) ANON., Inc: Homo componitur ex duplici natura scilicet corporali et spirituali . . .

De hoc codice cf. A. G. Little et F. Pelster, *Oxford Theology and Theologians* (Oxford 1936) 78, 258; A. B. Emden, *A Biographical Register of the University of Oxford to A. D. 1500* (Oxford 1957) I 66 (John of Aston O. S. B.: 1294/95 Gloucester College scholar, Oxford; 1307 penancer of Worcester Cathedral priory).

Cathedral Library, Q. 30 (XIII) 161 ff.

1 (f. 2^r-7^r) PORPHYRIUS, *Isagoge*; 2 (f. 7^r-16^v) ARISTOTELES LATINUS, *Praedica-menta*; 3 (f. 16^v-21^v) *Periermenias*; 4 (f. 22^r-26^v) *Liber sex principiorum*; 5 (f. 27^r-33^r) *Liber Divisionum*; 6 (f. 33^v-49^v) *Topica Boethii*; 7 (f. 50^r-66^v) *Elenchi*; 8 (f. 67^r-107^v) *Topica*; 9 (f. 108^r-141^v) *Priora*; 10 (f. 142^r-161^r) *Posteriora*. Cf. AL no. 392.

Cathedral Library, Q. 34 (XIV) V + 116 ff.

1 (f. 1^r-107^r) AVERROES, *In De anima*; 2 (f. 107^v-113^r) *De substantia orbis*. Cf. AL no. 393.

Cathedral Library, Q. 38 (XIV/XV) 96 ff.

1 (f. 1^r-24^v) GUALTERUS DE BURLEY, *Quaestiones de anima* a domini Waltero de Burley^c (in marg. sup.). Inc: (q. 1) Quaeritur: Utrum scientia de anima a nobis possit sciri? Quod non videtur. Omne quod scitur a nobis est intelligibile quia scientia est habitus intellectus . . . - (q. 2) Quaeritur: An ista scientia sit de corpore animato vel de anima . . . - (q. ult.) Utrum species intelligibilis sicut id quod intelligitur . . . / . . . speciebus intelligibilibus et non forte quod significant ipsas res. Cf. Lohr XXIV 183 § 29 Note.

2 (f. 25^v-96^v) <GUALTERUS DE> BURLEY (in marg. sup.), *Quaestiones in libros Physicorum*. Inc: (mut.) . . . - (q. 1 in ms.) Utrum ens mobile sit subiectum in ista scientia . . . - (q. 2) Utrum scientia naturalis sit ab aeterna (?) philosophiae primae . . . - (q. 3) Utrum confusa sit nobis magis nota . . . - (VI q. 1) Utrum continuum componatur ex indivisibilibus . . . - (q. ult.) Utrum indivisibile possit moveri. Cf. Lohr XXIV 180 f. § 20 Note; C. H. Lohr, *Aristotelica Hispalensia*^c: Theologie und Philosophie 50 (1975) 547-564 spec. 548.

Cathedral Library, Q. 54 (XV) 167 ff.

1 (f. 3^r-10^v) GUILLELMUS MILVERLEY, *Universalialia*. Inc: Pro superficiali notitia quinque universalium . . . / . . . universalitas formaliter inest homini communi et non formaliter Socrati. Explicunt universalialia Guillelmi Milvyrley. Cf. Lohr XXIV 203.

2 (f. 12^r-23^r) ROGERUS WHELPDALE, *De universalibus. Inc:* Cum universalium cognitio... / ... solum una essentia et cum ens in communi est in aeternitate. Cf. Lohr XXIX 122 f.

3 (f. 24^r-107^r) ROBERTUS DE ALYNGTON, *In Praedicamenta. Inc:* Quoniam logica... Cf. Lohr XXIX 96 f.

4 (f. 108^r-109^r) ANON., fragm. *Inc:* Cum omnes homines natura scire desiderant secundum Philosophum primo Metaphysicae et concupisti bli (?) virtute definitionibus ardius quam ferventius...

5 (f. 110^r-115^v) (ROBERTUS DE ALYNGTON), *Super VI principia. Inc:* Forma est compositioni - Intentio auctoris in hoc libro... Cf. Lohr XXIX 97.

6 (f. 116^r-167^v) GUILLELMUS MILVERLEY, *Summa literalis libri De VI Principiis. Inc:* Forma est compositioni - Intentio auctoris in hoc libello... Cf. Lohr XXIV 203.

Cathedral Library, Q. 58 (XIV) 40 ff.

1 (f. 1-40) ANON., *In Priora. Inc:* Quae sit auctoris intentio in hoc opere? Quis finis? Qua (parte) philosophiae hic utitur? Quis sit libri inscriptio? Quem ordinem teneat in peripatetica secta?... - Primum oportet dicere - Scilicet antequam aggrediamur... / ... in prima figura concluditur.

Cathedral Library, Q. 81 (XIII) 153 ff.

1 (f. 4^r-26^r) AVICENNA, *Physica*; 2 (f. 28^r-55^r) *id.*, *De anima*; 3 (f. 55^r-57^v) Notabilia varia; 4 (f. 58^r-67^r) ARISTOTELES LATINUS, *De generatione* (tr. CREMONENSIS); 5 (f. 67^v-68^v) Auctoritates Scoti, Dionysii, etc.; 6 (f. 69^r-84^r) (THEMISTIUS), *In Posteriora*; 7 (f. 84^v) ALKINDI, *De intellectu* (fragm.); 8 (f. 85^r-87^v) ALFARABI, *De scientiis*; 9 (f. 88^r-105^r) ALGAZEL, *Summa theoricarum philosophiarum* (excerpta); 10 (f. 107^r-v) (CANDIDUS ARIANUS, *Liber de generatione divina*); 11 (f. 108^r-110^v) COSTA BEN LUCA, *De differentia spiritus et animae*; 12 (f. 112^r-128^v) AVERROES, *In VIII Physicorum*; 13 (f. 131^r-139^v) AVERROES, *In I De anima*; 14 (f. 140^r-150^v) AVERROES, *In III De anima* (inc. mut.). Cf. AL no. 394; M-Th. d'Alverny, 'Avicenna latinus': Archives d'histoire doctrinale et littéraire du moyen âge 32 (1965) spec. 297-302.

Cathedral Library, Q. 90 (XIV) 100 ff.

Fols. 9, 49, 55, 71-72, 82-84 vacant. A duobus librariis (A ff. 1^r-54^v; B ff. 56^r-100^v) exaratus.

1 (f. 1^r-8^r) ANON., *Sententiae super Metaphysicam. Inc:* Omnes homines - Iste liber qui est de primis principiis dividitur in prooemium et tractatum qui incipit ibi: Quoniam autem... / ... quod motus primus est simplex et (illeg.).

2 (f. 10^r-48^r) ANON., *Quaestiones super Metaphysicam. Inc:* Sapientes dicuntur qui res... - (q. 1) Quaeritur: Utrum metaphysica sit scientia... - (q. 2) Quaeritur primo circa litteram et primo: Utrum omnes homines natura scire desiderant... - (q. ult.) Quaeritur circa potentiam materiae: Utrum sit de essentia materiae... / ... (mut.?) comparando ipsum id ad quod parum ad quod qui de ss. (?)

3 (f. 50^r-54^v) ANON., *Quaestiones super undecimum Metaphysicae. Inc:* Utrum possibile sit esse unum primum principium in entibus... / ... in materia.

4 (f. 56^r-63^v) JOHANNES DE MALLINGIIS, *Reportationes de causis* de magistro Io. de Mallingiis' (in marg. sup.). *Inc:* Secundum quod scribitur in principio libri De anima bonorum notitiam opinantes etc. ... - (q. 1) Quaeritur: Utrum in rebus reperitur aliqua causa... - (q. 2) Utrum causa primaria plus influat in causatis quam causa secundaria... - (q. ult.) Utrum intellectus possit multiplicari... / ... cadit sub corruptione.

5 (f. 64^r-70^r) ANON., *Sententiae super librum Meteororum. Inc:* De primis quidem - Ista scientia quae est de meteoricis impressionibus dividitur in tractatum et prooemium. Tractatus incipit ibi: Sic igitur cum incipientes ... / ... epilogat ex praedictis dictum esse de motu (?).

6 (f. 73^r-81^r) ANON., *Quaestiones super librum Meteororum. Inc:* Seneca in principio suarum quaestionum naturalium extra mat (?), o quam contempta res est homo ... , - (q. 1) Quaeritur: Utrum de impressionibus meteorologicis possit esse scientia? Videtur quod non. Nam scientia ... , - (q. 2) Quaeritur: Utrum de impressionibus meteorologicis possit esse scientia una ... , - (q. ult.) Utrum mare movetur sine regressu ... / ... determinat in principio tertii.

7 (f. 85^r-100^v) ANON., *Quaestiones super librum De anima. Inc:* Quaeritur primo: Utrum de anima possit esse scientia? Videtur quod non. Nam esse id de quo est scientia ... , - (q. 2) Utrum de omni anima possit esse scientia ... ; *Expl.*: seu indeterminate.

Y o r k

Minster Library, XVI. D. 5 (XIV/XV) 95 ff.

1 (f. 1-95) AEGIDIUS ROMANUS, *De regimine principum* (II c. 20 - III). Cf. Lohr XXIII 332-334.

Addendum:

E d i n b u r g h

Royal Observatory, Crawford 5.14 (XIII).

1 (f. 9^r-73^r) ARISTOTELES LATINUS, *Physica* veteris translationis; 2 (f. 74^r-98^v) *De anima* veteris translationis; 3 (f. 99^r-119^v) *De generatione et corruptione* veteris translationis. Cf. Ker II 580.